

Beste leden,

In September dit jaar wordt met diverse activiteiten het feit herdacht dat het **350 jaar** geleden is dat de Karmelieten zich in Boxmeer vestigden.

''350 jaar Karmel Boxmeer''

Dit zal dan ook het thema worden van onze jaarlijkse tentoonstelling in het weekeinde van de H. Bloedprocessie.

Noteert u alvast de data in uw agenda: **21 en 22 juni**. De voorbereidingen hiervoor zijn, in samenwerking met de Karmelieten, in volle gang!

Vooruitlopend op dit thema is het ons een genoegen u uit te nodigen voor een bijzondere lezing over de geschiedenis van de Karmelieten in het algemeen en die van Boxmeer in het bijzonder.

Wij hebben **drs. Falco Thuis, oud prior van het Karmelietenklooster Boxmeer,** hiervoor bereid gevonden.

Een kort overzicht:

De oorsprong van de Karmelieten ligt bij enkele kluisenaarsvestigingen op de berg Karmel in Palestina in de 12^e eeuw. Hier vond de ontmoeting plaats tussen God en Elia, de profeet. Een grote grot aan de noordzijde van het Karmel gebergte en een bron aan de zuidkant ervan herinneren sindsdien aan deze profeet. Van het jaar 570 dateert een bericht, waarin gesproken wordt over een Eliseusklooster op de Karmel. Deze gemeenschap is in de 7^e eeuw verdreven. In 1170 is opnieuw sprake van een monnikengemeenschap o.l.v. Bertholdus. Omstreeks 1209 ontstaat uit de kluisenaarsgemeenschap de orde van de Karmelieten. Twee jaar later geeft de patriarch van Jeruzalem hen hun regel: de Orde van de Karmelieten is een feit. Als gevolg van de Kruistochten en de Arabische overheersing verlaten de Karmelieten Palestina en wijken in de 13^e eeuw uit naar Cyprus, Sicilië en Marseille. Omstreeks 1242 zijn vier stichtingen in Engeland bekend. Nadat de regel wordt aangepast aan de West-Europese omstandigheden ontwikkelen zich vanaf 1247 de kloosters van de Karmelieten. In 1249 wordt het eerste klooster in Haarlem gesticht, gevolgd door meerdere stichtingen in de noordelijke Nederlanden. Tijdens onze excursie naar Haarlem twee jaar geleden hebben wij de restanten van dit klooster mogen zien. De eerste vestiging van Karmelietessen vindt ook plaats in Haarlem, maar dat betreft een stichting vanuit Geldern in 1464.

Eind 16^e eeuw worden als gevolg van de reformatie de conventen opgeheven en de 25 mannen- en vrouwenkloosters geplunderd en opgeheven. In die zelfde eeuw zouden opnieuw hervormingen binnen de orde plaatsvinden die tot een afscheiding zou leiden: vanaf 1593 was er sprake van geschoeide en ongeschoeide Karmelieten en Karmelietessen.

Twee uitzonderingen op de ontwikkelingen na de reformatie vormen de stichtingen van het karmelieten en karmelietessenklooster in Boxmeer in respectievelijk 1652 en 1672. Dit omdat Boxmeer vanwege haar aparte status als vrije heerlijkheid niet tot het grondgebied van de Republiek behoorde. De oorsprong van de stichting van het Karmelietenklooster had politieke motieven van graaf Albert van den Bergh en diens echtgenote Madeleine. Zij wilden met deze stichting hun soevereiniteit beschermen. Zij gaven de Karmelieten de zorg van de parochie, dit tot ontsteltenis van Pastoor Peelen. Ook de verplichting tot het geven van onderwijs werd vastgelegd. Dit leidde tot de stichting van de Latijnse School. Deze Latijnse school heeft vele bekende namen voortgebracht.

Uit de 17^e en 18^e eeuwse bloeiperiode is met name de componist Benedictus Buns beroemd geworden. Nadat in 1795 Boxmeer ingelijfd werd bij de Franse Republiek ontstond een periode van grote zorg: het verbod om novicen aan te nemen had grote gevolgen. De kloostergemeenschap krompte ernstig in en het klooster werd openbaar ter pacht aangeboden.

Nadat in 1840 koning Willem II het verbod ophief begon een periode van grote bloei. Na 15 jaar was het convent dermate gegroeid dat een nieuwe stichting in Zenderen mogelijk werd. Onder emancipatie van het katholieke volksdeel maken de kloosterorden en congregaties een sterke groei door. Uit deze periode is met name Titus Brandsma bekend die in Boxmeer intrad.

Boxmeer is tot op heden, mede door zijn unieke historische positie, het Moederhuis van de geschoeide Karmelieten gebleven. Daaraan is het noviciaat verbonden en het Nederlands Carmelitaans Instituut. Nadat in de jaren '60-'70 een einde komt aan ''het rijke Roomsche leven'' en voor ondermeer klooster Elzendaal een nieuwe bestemming wordt gezocht en gevonden, ontstaat een periode van herbezinning. Een positieve ontwikkeling van de laatste decennia is de hernieuwde belangstelling van leken voor de Karmelietaanse spiritualiteit, hetgeen leidde tot de oprichting van de Karmelbeweging, een kerkelijke beweging.

Het spreekt vanzelf dat de zeer rijke historie van de Karmel en de bijzondere positie van Boxmeer een zeer boeiend uitgangspunt vormt voor een interessante lezing !

Op maandag 28 april aanstaande zien wij u graag om 20.00 uur in de Nepomuk-kapel.

Dick Jetten

